KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

TOUKOKUU
MAJ

N:o 5 - 1961

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii aviolliton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

TOUKOKUU | 66. VUOSIKERTA | N:o 5 · 1961

Kesäkuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen toukokuun 7 päivää

Kuurojen ammattikoulutusasian nykyinen vaihe

Kuurojen ammattiin valmennusta hoidetaan meillä nykyisin neljällä eri taholla, nimittäin Nikkarilan talouskoululla kuuroille tytöille, Turussa valtion kuurojen ammattikoulussa tytöille ja pojille, Mäntsälässä maanviljelys- ja puutarhakoulussa pojille sekä Porvoossa yksityisen henkilön järjestämänä Porvoon ruotsinkielisessä naiskotiteollisuuskoulussa ompelukurssin muodossa viidelle ruotsinkieliselle tytölle. Tästä huolimatta ei kuurojen ammattikoulutus ole tyydyttävällä kannalla lähinnä sen vuoksi, että läheskään kaikkia pyrkijöitä ei ole voitu ottaa näihin kouluihin.

Sen jälkeen kun Turun ammattikoulun johtokunta oli syksyllä 1960 ilmoittanut, että se ei voi enää vastata tämän ammattikoulun toiminnasta, koska koululla ei ole omia työskentelytiloja ja kun julkinen sana oli puuttunut samasta syystä tämän koulun kestämättömään asemaan, esitettiin viranomaisten taholta, että valtion ammattikoulukoti, Mäkkylä Espoon pitäjässä, noin 11 km Helsingistä Turkuun päin varattaisiin tähän tarkoitukseen. Kun kuitenkin kuuroja ymmärtäväin opettajain saanti Mäkkylään tulisi tuottamaan vaikeuksia ja kun Turussa on jo varattu arvokas tontti ammattikoulua varten sekä huomaten myös tämän koulun turkulaiset perinteetkin, on sosiaaliministeriössä asetuttu vastustamaan Mäkkylän varaamista kuurojen ammattikoulun paikaksi ja asetuttu puoltamaan Turun kaupungissa olevaa tonttia tähän tarkoitukseen.

Tiettävästi kuurojen ammattikoulutalon suunnittelu- ja rakennustöiden aloittamista varten varattu 20 milj. markan suuruinen määräraha on edelleenkin tähän tarkoitukseen käytettävissä. – Turun ammattikoulun rakennusasia on nyt jätetty kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön yhteydessä työskentelevän valtion rakennusohjelmatoimikunnan harkittavaksi. Jos asiamme täältä saa suopean lausunnon, kuten odotamme, niin on luultavaa, että ministeriöiden taholta ei enää asetuta vastustavalle kannalle ja että Turun ammattikoulun piirustukset jätetään todennäköisesti rakennushallituksen laadittaviksi. Tällöin käytettänee pohjana sitä valiokunnan ehdotusta, jonka ammattikoulun johtokunta oli koulun tarvitsemista tiloista v. 1957 lähettänyt kauppa- ja teollisuusministeriölle. Toivomme tietenkin, ettei tähän ehdotukseen tehtäisi mitään supistuksia, koska mainittu ehdotus on vakavan harkinnan ja asiantuntemuksen pohjalla laadittu.

Turun ammattikoulun rakennusasiaa odoteltaessa ovat maamme kuurot liittomme vuosikokouksessa 26. 3. 1961 velvoittaneet liiton hallituksen tekemään anomuksen Invaliidisäätiölle, että Mäntsälän ammattikoulussa järjestettäisiin kuuroille mahdollisuus päästä ammattioppilaiksi kaikille niille aloille, joita kuulevillekin on siellä järjestetty. Tätä koskeva anomus onkin liittomme toimesta Invaliidisäätiölle jo lähetetty. Edelleen on kouluhallituksen tietoon saatettu kuurojen toivomus, että ainakin yksi Nikkarilan talouskoulun opettajista olisi viittomakielen taitoinen.

On ymmärrettävää, että lukijamme levottomana odottavat jotakin positiivista ratkaisua kuurojen ammattikoulutuskysymyksessä. Edellä sanotusta käynee kuitenkin selville, että tällä hetkellä meidän on edelleenkin jäätävä odottamaan tuloksia niistä toimenpiteistä, jotka nyt ovat meneillään.

Pohjoismainen kuurojen yhteistyöjärjestön KOKOUS 4—5. III. 1961

Suomen Kuurojen Liiton keskushallitus oli valinnut puheenjohtajansa ja sihteerinsä edustajikseen pohjoismaiseen kuurojen yhteistyöjärjestön kokoukseen, joka pidettiin Vänersborgissa Ruotsissa 4—5. 3. 1961. — Tässä ei ole tarkoitus selostaa ainoastaan itse kokousta vaan myös huomioita ja kokemuksia matkamme varrelta.

LÄHTÖ

Maaliskuisen illan hämärtyessä näin Turun satamassa komean "Birger Jarl"-laivan valkoisen hahmon. Matkatoverini oli varannut siihen paikan myös minulle: samoin hän oli hoitanut puolestani kaikki 'luukkumuodollisuudet'. Yllätykseksemme näimme Turun kuurojenyhdistyksen puheenjohtajan tovereineen meitä saattamassa. Oli heillä asiaakin yhdistyksensä 75-vuotisjuhlan johdosta.

Laivassa oli hyvää tilaa, joten saimme kumpikin oman hytin. Sen irtautuessa laiturista näkyi vielä rikkonaista jäätä meressä, mutta pian niistä vapauduttiin ja päästiin selvään veteen. Uudenaikainen laiva ei pitänyt minkäänlaista tärinää, hiukan vain kallistui laivan kääntyessä väylällään saarien välissä.

TUKHOLMASSA

Aamulla herättyämme olimmekin jo syvällä Tukholman saaristossa ja pian sen jälkeen Ruotsin pääkaupungin satamassa. Täältä lähdimme kumpikin omille teillemme, Ruuri tapaamaan ystäväänsä Borrforsia ja minä soittaakseni konsulentti Malmbergille Örebrohon. Automaattipuhelin tuotti vähän päänvaivaa, kun numeron eteen piti ensin valita 019. Sain kuitenkin puhelimeen itsensä konsulentin ja niin sovimme, että olen Örebron asemalla kello 11.56.

Aika olikin jo täpärällä ehtiäkseni junaan, joten otin taksin asemalle. Se oli ihmeen halpa maksaen vain kolme Kr eli rahassamme vajaat 200 mk. Junani lähti liikkeelle heti asemalle saavuttuani. Hyppäsin ensimmäiseen ja lähinnä olevaan matkustajavaunuun. Se sattui olemaan I-luokan vaunu. Minulla oli II-luokan matkalippu, mutta junailija antoi siitä huolimatta minun huomata, että voin pitää paikkani, koska koko osasto oli tyhjänä. — Junan ikkunasta silmäillessäni maisemia panin merkille, että näkymät vaikuttivat varsin kotoisilta, mutta pellot olivat jo paljaina.

ÖREBROSSA

Saavuttuani Örebrohon olivat herra ja rouva Malmberg minua vastassa. Rouvan oli mentävä hoitamaan ranskan kielen opetustuntejaan herran ottaessa minut hyvään hoivaansa. Ajelimme hänen autollaan ympäri kaupunkia hra Malmbergin esitellessä sitä. Örebrossa on 75.000 asukasta ja on näin ollen jonkin verran pienempi kuin Turku tai Tampere. Rakennustoiminta näytti olevan vilkasta. Erikoista huomiota kiinnitin puolikunnallisiin rivitaloihin, jotka näyttivät siisteiltä ja käytännöllisiltä ja joita lämmitettiin yhteisistä lämmityskeskuksista. Kierroksemme aikana nousimme myös Örebron korkeimman asuintalon näköalatasanteelle, josta sai yleiskuvan koko kaupungista. Sieltä näkyi myös hyvin kaupunkikuvaa hallitseva vesitorni "sieni" (svampen), jota pidetään tämän kaupungin tunnuksena.

ÖREBRON UUSI KUUROJENKOULU

Kuten tiedetään, sijaitsee Örebrossa kuurojenkoulu sellaisia kuulovammaisia lapsia varten, joilla on kuulon tai puheen jäännöksiä. Saavuimme parahiksi kouluun, kun siellä odotettiin myös alan tarkastajaa, kouluneuvos Hildur Nygreniä. Tästä huolimatta koulun rehtori Hilding Zommarin halusi meille näyttää parhaillaan rakenteilla olevan uuden koulutalon. Pian olimmekin autolla perillä. Täällä oli koulumiehelle näkemistä tarpeeksi.

Uusi koulutalo muodostaa valtavan suuren rakennuskompleksin siten, että syntyy kaksi koulupihaa, toinen isoille, toinen pikkulapsille. Rakennuksessa on kaikki kuulovammaisten opetukselle tärkeäksi katsottavat tilat: ajanmukainen keittiö kaikkine sähköistettyine koneineen, kuulon tutkimus- ja erikseen kuulon harjoitteluhuone, lastentarhahuone, siirrettävine väliseinineen varustettu ruokailu-juhlasaliosasto parvekkeineen, rehtorin kanslia ja kaksi kanslia-apulaisten huonetta, voimistelusalit, 18 luokkahuonetta, opettajainhuone tupakkaosastoineen, kirjasto ja oppilaiden lukusali sekä kerhohuone, partiojärjestön tilat ym.

Kun pari päivää myöhemmin tulin näkemään suurenmoisen kuurojenkoulun peruskorjauksen Vänersborgissa, niin täytyy tunnustaa, että ruotsin kansa on ottanut oikein sydämenasiakseen kuurojen opetusmahdollisuuksien järjestämisen niin hyväksi ja niin ajanmukaiseksi kuin suinkin mahdollista.

JAPANILAISEN KIRSIKAN OKSIA

Kiitettyämme koulun rehtoria ja vaihdettuamme jälleen autoa lähdimme isäntäni kotiin, jossa aika kului rattoisasti mm. kuurojen asioista keskustellessa, kahvitellessa ja ruokaillessa. Pienestä, hyvin hoidetusta puutarhastaan isäntäni taittoi muutamia 'japanilaisen kirsikan' oksia minulle kotiini tuotavaksi. Hoitelin niitä matkan varrella vedessä, ja nyt ne ovat kukkaan puhkeamassa Hämeessä pirttini pöydällä. Tässä pikkupuutarhassa näin myös kevään ensimmäiset kukkaset, seinustalla arkoina nousevat lumikellot. Konsulentti Malmberg näytti minulle kiitollisena, ehkäpä vähän tyytyväisyydestä myhäillen Suomen Kuurojen Liiton ehdottamaa ja presidenttimme hänelle myöntämää "Pro Benignitate Humana" mitalia. Hän oli sotiemme jälkeen maamme kuurojen avustajana sen hyvin ansainnut.

TULKKIASIA RUOTSISSA

Ehkä antoisimmaksi muodostui keskustelumme meillä ajankohtaiseksi tulleesta kysymyksestä viittomakielen virallisista tulkeista. Ruotsissa asia on järjestetty asetuksella v. 1947 (10. 7. 1947, n:o 645, muutos n:o 235/53). Siellä on kouluhallitus määrännyt viralliset tulkit ja jakanut luettelon näistä tulkeista tuomioistuimille ja muillekin virallisille elimille, joiden otaksutaan tulevan kuurojen kanssa tekemisiin. Tämä luettelo käsittää kuusi kuurojen kirkkoherraa, viisi kuurojen konsulenttia ja 34 muuta henkilöä. Kaikkien osoitteet ovat tässä luettelossa. — Tulkiksi haluava ilmoittautuu kouluhallitukselle, joka lähettää hakemuksen konsulenteille tai mainituille kirkkoherroille lausunnon saantia varten. Puoltava lausunto vaikuttaa hyväksymiseen. Kysymys viittomakielen tulkeista tuli esille myöhemmin yhteistyöjärjestön kokouksessa.

Mutta kello joutui eikä juna jäänyt odottamaan. Rouva Malmbergin ohjatessa autoa saavuimme jälleen asemalle, jossa hyvästelimme. Örebro jäi muistojen joukkoon, ja jo iltapimeässä samana päivänä saavuin varsinaiseen määränpäähän Vänersborgiin. Siellä oli matkatoverini minua vastassa. Kävelimme varsin lähellä asemaa olevaan hotelliimme, jossa matkasta väsyneinä ja miellyttävissä vuoteissamme vaivuimme pian unten maille.

VÄNERSBORG

Vänersborg on rauhallinen, pienehkö, alle 20.000 asukkaan kaupunki. Se sijaitsee Ruotsin suurimman järven Vänernin eteläpäässä ja Götajoen niskassa. Kysyin kerran leikilläni päivällispöydässä rehtori

Pohjoismaiden kuurojenliittojen edustajat saapuvat Vänersborgin ammattikoululle. Vas. etualalla joht. U. Kierimo tervehtii norjalaisia E. Ohnaa ja J. Vigrestadia, taaempana ruotsal. L. Kruth ja reht. E. Lundqvist, konsul. C. Hjort ja tanskal. O. Plum, joiden takana A. Harboe ja O. Odde

Joht. U. Kierimo haastattelee kuuroa ammattiopettajaa F. Husbergia parin puutyöosaston oppilaan seuratessa

Konsulentit C. Hjort ja A. Harboe seuraavat antiikkisen sohvan verhoilua

ÄITIEN LOMAPÄIVÄT

Kuten on ilmoitettu järjestää Kuurojen Liitto jälleen lomaleirin äideille. Loma vietetään Hämeenlinnassa, Ilonpisarassa, joka on Tampereen hiippakunnan lomakoti. Siellä on kaikinpuolisesti hyvä olla. Valoisat tilavat asunnot, järvenranta ja sauna ovat käytettävissä. Ruoka tarjoillaan viihtyisissä pöydissä ja siinä välillä saadaan myös kahvia. Ohjelmaa järjestetään myös.

Kuurot äidit. Suunnitelkaa lomanne ajoissa ja ilmoittakaa tulostanne os. Suomen Kuurojen Liiton toimisto. Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

Oleskelu lomapaikassa on teille ilmainen ja liitto korvaa matkanne sieltä kotiasemalle. Loma alkaa heinäk. 10 pnä ja jatkuu 10 vuorokautta.

Lähemmät ohjeet annetaan kesäkuun lehdessämme, mutta voitte nytkin jo varata paikan itsellenne.

Äitien lomapäiväkomitea.

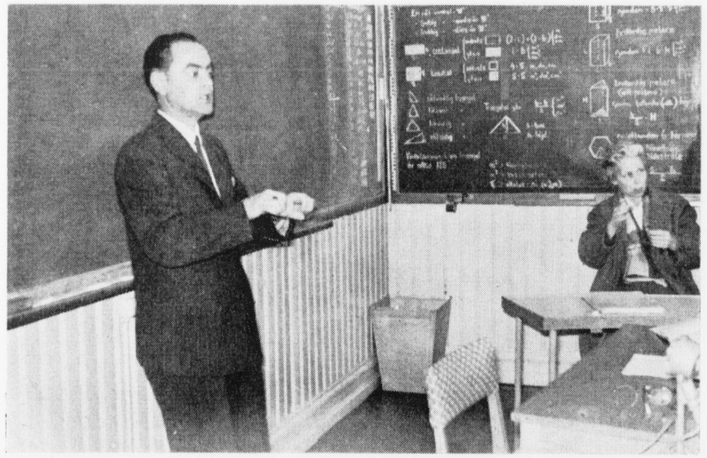

Opettaja H. Bjärudd luennoi puhumalla ja viittomalla yhteiskuntaoppia

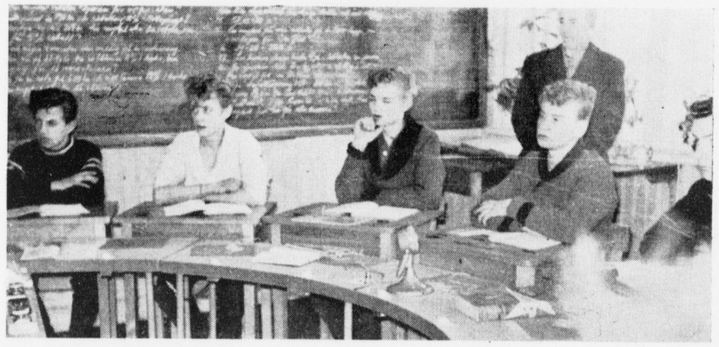

Tarkkaavaisina seurasivat oppilaat luentoa

Johtaja U. Kierimo, rehtori E. Lundqvist ja konsulentti C. Hjort metalliosaston ovella

Lundqvistilta: "Kuinka pitkä ja syvä on Vänern?" — Jouduin itse vastaamaan tähän kysymykseeni, että se on lähes 150 km pitkä ja 92 m syvä. (Olin näet vilkaissut nämä asiat tietosanakirjasta). Sain kuitenkin vastakysymyksen: "Kuinka pitkä ja syvä on Päijänne?" — Minun oli tunnustettava tietämättömyyteni.

AMMATTIKOULULLA

Seuraavana aamuna saimme tutustua Vänersborgin kuurojen poikien ammattikouluun tai, kuten siellä sanotaan jatkokouluun. Sinne meidät opasti konsulentti Carl Hjort. Kun kaikki pohjoismaitten edustajat (kaksi kustakin maasta) olivat saapuneet esitteli rehtori Evert Lundqvist tämän ammattikoulun. Oppilasluku lähentelee 100. Varsinaista työhuoneopetusta annetaan metalli-, puuteollisuus-, maalaus- ja verhoilualoilla. Metalliteollisuusala on oppilaiden keskuudessa suosituin, kun sensijaan suutarintyö on ollut oppilaitten puutteessa lopetettava.

Mainittakoon tässä tarkemmin vain metallityöosastosta muutama sana, koska se oli myös vierailijoille kiinnostavin. Sali näytti vähän liian ahtaalta sinne sijoitettujen oppilaitten ja koneiden määrään nähden. Niinpä kaikki yhdeksän sorvia olivat pyörimässä. Sitäpaitsi oli monia muita koneita, kuten vertikaali- ja tavalliset jyrsinkoneet, metallin katkaisukone, kaksi hitsauslaitetta ym. Paja puuttui. Työsalissa valmistettiin varsin monenlaisia esineitä, joita koulun ulkopuolelta oli tilattu. Niinpä autoteollisuus oli tilannut erilaisia koneenosia, joita valmistettiin massoittain. Työ vaati suurta tarkkuutta, ja mitat olivat 1/100 mm:n tarkkuudella. Pojat tuntuivat pitävän työstään. Työnjohtaja-opettaja oli taitava ammatissaan ja näytti suhtautuvan oppilaisiinsa hyvin rauhallisin ottein. — Keskustelimme siitä, eikö Mäntsälässäkin voitaisi antaa metallialan opetusta kuuroille pojille.

OPETTAJA, JOKA KÄYTTI VIITTOMIA PUHEOPETUKSEN YHTEYDESSÄ

Sellainen opettaja oli Henry Bjärudd ammattikoulun teoriatunnilla. Selittäessään ammattikuntalaitosta hän havainnollisti kaiken puheensa viittoen ja liitua hyväkseen käyttäen. Kaipasin kuitenkin, että hän olisi tehnyt edes jonkun kysymyksen oppilailleen sen sijaan, että opetus nyt oli esitelmän luontoista. Oppikirjana oli monistettu vihko, jossa asiat esitettiin lyhyessä ja yksinkertaisessa muodossa. Opetusta oli kiintoisaa seurata.

YKSI REHTORI – KAKSI KOULUA

Mainittu rehtori Lundqvist on sekä mainitun ammattikoulun että tavallisen kuurojenkoulun johtajana. Siinä on varmaan 'kädet täynnä' työtä ja touhua. Kuitenkin rehtorin aika riitti kokouksemme osanottajain huomaamiseen. Hän järjesti meille varsin hienot tarjoilut kodissaan, huolehti aina siitä, ettei meille vain olisi tullut jano tai nälkä, oli mukanamme Ruotsin Kuurojen Liiton tarjoamilla päivällisillä ja esitteli koulunsa perusteellisia muutos- ja uusintatöitä.

VANHASTA UUTTA

Vänersborgin kuurojenkoulun 67 vuotta vanha päärakennus oli suurelta osalta jo uusittu. Rehtorin opastuksella saimme tutustua nyt parhaillaan uudistettavaan osaan. Kuinka perusteellisista ja suurista muutoksista on kysymys, huomaamme siitä, että kustannukset nousevat 3,5 milj. kruunuun eli noin 220 milj. markkaamme. Tällainen uhraus tehdään 90 oppilasta käsittävän kuurojenkoulun osakorjauksen hyväksi.

LAIVA KUMOLLAAN JUHLASALIN PÄÄLLÄ

Tämän koulun uusinnasta olisi paljonkin kerrottavaa, sen raakalaudoituksella vuoratun, valoisan lasten leikkihuoneen vaikutelmista, lasten vanhempain huoneesta tai uusituista luokkahuoneista, mutta kun Örebron koulu tuli jo kuvattua, niin tyydyn esittämään vain tämän koulun juhlasalin katon. Parhaan kuvan siitä saa, kun kuvittelemme, että tyhjä laiva olisi pantu kumolleen juhlasalin päälle. Kipsonit-levyt on pantu sitäpaitsi limittäin kattoon ikäänkuin veneen laudat. Näin on tehty, paitsi ulkonäön, myös akustiikan vuoksi. Juhlasalin perällä ylhäällä on normaalifilmiä esittävän elokuvakoneen avarat sijoitustilat. Ikkunat voidaan peittää kiskoa pitkin kulkevilla verhoilla, joskaan ne eivät toimi koneellisesti, kuten Örebron koulussa.

PIDETTIIN KOKOUSTAKIN

Tässä selostetussa koulussa pidettiin myös yhteistyöjärjestön kokouksetkin. Kokoushuoneemme oli hiljattain uusittu, valoisa, viihtyisä ja lämmin, jopa niin lämmin, että takit siirtyivät vähitellen tuolien selkänojille.

Puheenjohtajanamme toimi Ruotsin Kuurojen Liiton puheenjohtaja Lars Kruth ja sihteerinä tanskalainen konsulentti rva Annelise Harboe. Kun konsulentti Harboe lupasi kirjoittaa kokousselostuksen tanskalaiseen "Døvebladet"iin ja allekirjoittanut lupasi sen suomentaa meidän "Kuurojen Lehdessä" julkaistavaksi, niin esitän tässä vain kokousasioitten pääkohtia:

1. Viittomakielen sanakirjatyö tulee Suomessa ajankohtaiseksi vasta sitten, kun Ruotsi ja Tanska ovat saaneet sen valmiiksi.
2. Tanskan Kuurojen Liiton puheenjohtaja Ole Plum valtuutettiin edustamaan pohjoismaiden kuurojenliittoja kuurojen maailmanjärjestön kokouksessa Pariisissa. Kukin liitto suorittaa osan siitä aiheutuvista kustannuksista.
3. Kuurojen Maailmanliiton kongressi pidetään Tukholmassa v. 1963.
4. Keskusteltiin viittomakieliakatemiasta.
5. Pohjoismainen kuurojen kongressi päätettiin v. 1965 pitää Norjassa, jolloin kongressipaikkoina mainittiin Bergen, Oslo ja Trondheim.
6. Norjalaisten taholta esitettiin kuurojen nuorten talvileirien järjestämistä.
7. Norjan taholta esitettiin myös pohjoismaiden välistä filmien vaihtoa, jota varten tarvittaisiin kaikkien pohjoismaitten välistä filmiluetteloa.
8. Taiteilija Osmo Entelän laatima Kuurojen Päivän plakaatti v. 1960 oli saanut tunnustusta. Herra Plumin tehtäväksi jäi sen esittäminen Maailmanliiton johtokunnalle toivomuksella, että siitä saataisiin yleisplakaatti Kuurojen Päivälle.

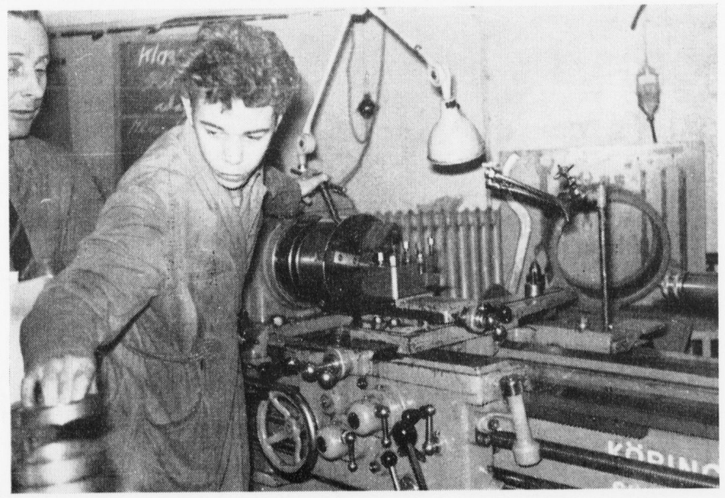

Laakerikiekkoja sorvataan autoteollisuuden tarpeiksi

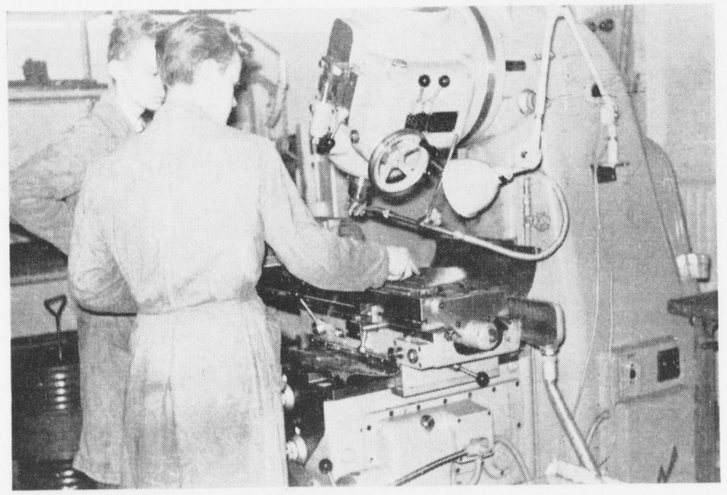

Monimutkainen kone käyttäjineen

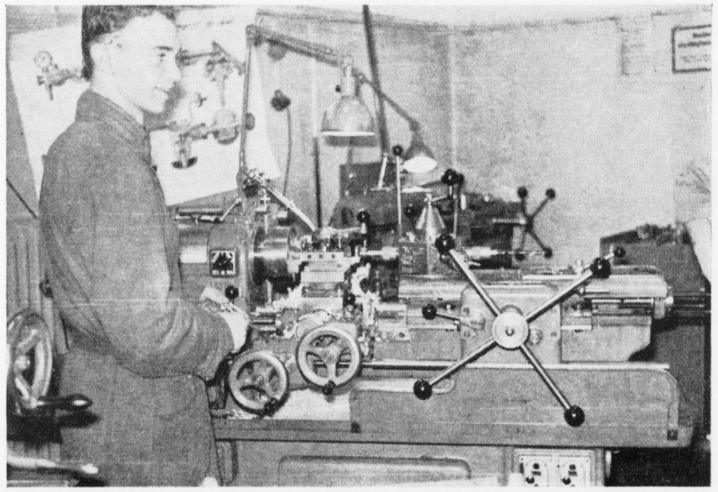

Eräs automaattikoneista

Pohjoismaiden kuurojenliittojen Yhteistyökomitean kokouksesta. Vasemmalta: E. Ohma, Norja, O. Odde ja O. Plum, Tanska, H. Edenäs ja L. Kruth (puheenjohtaja), Ruotsi, siht. A. Harboe, Tanska, J. Vigrestad, Norja ja U. Kierimo, Suomi. Näkymättömänä R. Pitkänen

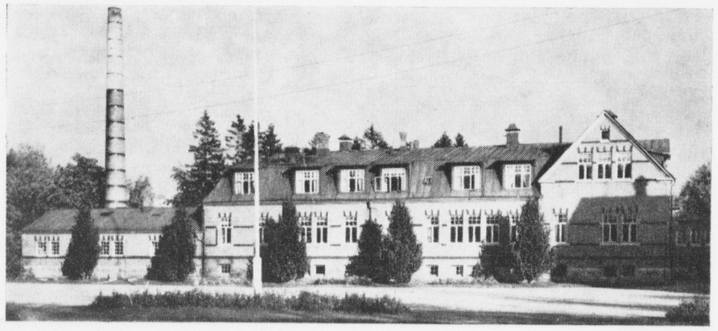

Vänersborgin kuurojenkoulu
Kokoukset pidettiin tässä rakennuksessa ja suuri osa siitä oli perusteellisten muutosten alaisena

9. Seuraava Yhteistyöjärjestön kokous päätettiin pitää Bergenissä Norjassa.

Pöytäkirjan ulkopuolella allekirjoittanut palautti mieliin sen arkaluontoisen aseman, missä yhteistyöjärjestö työskentelee, koska se yhtäältä edustaa pohjoismaisia kuurojenliittoja ja toisaalta sen on aina varottava nousemasta niiden yläpuolelle.

KAUPPOJA JA JUTTUJA PÄIVÄLLISILLÄ

Toisaalta lankesimme itse tällaiseen syntiin Ruotsin kuurojen liiton tarjoamilla päivällisillä, kun matkatoverini kanssa päätimme ostaa Tanskan kuurojen liitolta noin 20.000 mk maksavan elokuvan "Døv", jota tässä lehdessä olen aikaisemmin selostanut. Edelleen lupasimme lainata Ruotsiin elokuvamme "Puhuvat kädet" kolmeksi kuukaudeksi vakuutus- ja lähetyskuluja vastaan.

Näillä päivällisillä saatu henkilökohtainen kosketus oli yleensä varsin antoisaa. Saimme tietoja pohjoismaisten kuurojenliittojen jäsenmaksujen suuruudesta, jäsenistöstä ja yhdistysten toiminnasta, kuurojen lehtien painosmääristä ja tilausmaksuista, liittojen taloudesta ja varsinkin niiden tulopuolen järjestymisestä jms.

Kiitettyämme ystävällistä isäntäämme ja kokouksemme puheenjohtajaa lähdimme kotimatkalle maaliskuun 6:nnen päivän aamuna. Tukholmaan saavuimme jo puolenpäivän aikaan. Ruuri lähti jälleen mainittua ystäväänsä tapaamaan. Minulle jäi hyvää aikaa kaupunkiin ja sen kauppoihin tutustumiseen ennen laivan lähtöä. Tein muutamia ostoksiakin, vaikka hinnat näyttivät yleensä varsin korkeilta meidän hintoihimme verrattuna. Varsinkaan vaatetavaraa ei meikäläisen kannata Ruotsista ostaa, tuskin enää terästavaroitakaan, sillä valikoimat ja hinnat ovat meillä kilpailukykyisiä. Sitävastoin sellaiset tavarat kuin kahvi, suklaa ja hedelmät ovat edelleenkin Ruotsissa halvempia kuin meillä, mutta niitä saa ostaa myös laivalla edullisesti.

Ruotsi on 'hyvinvointivaltio'. Vaikkakin meillä on kansan varallisuus hyvää vauhtia nousemassa, niin emme ole vielä voineet tavoittaa tässä suhteessa sodilta säästynyttä naapuriamme. Vaikkakaan Tukholmassa ei voinut välttyä näkemästä 'puliukkoja', niin yleensä varallisuus antoi leimansa kaikkialla: hedelmien runsaassa käytössä, naisten kultakoristeissa, uusissa autoissa ja osittain pukeutumisessakin meikäläiseen verraten. Automerkeistä näytti Opel ja Volkswagen olevan erikoisesti ruotsalaisten suosiossa, kun sen sijaan

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

MAJ | 65 ÅRGÅNGEN | Nr 5 - 1961

Den Nordiska Samarbetsorganisationens möte 4—5. 3. 1961

Finlands Dövas Förbund hade valt sin ordförande och sin verksamhetsledare som repsesentanter vid De Nordiska Dövförbundets Samarbetsorganisations möte som hölls i Vänersborg i Sverige 4—5. 3. 1961. Det är inte meningen att här referera enbart mötet utan även att berätta om iakttagelser och upplevelser under resan.

STARTEN

I marskvällens skymning såg jag den ståtliga Birger Jarl i Åbo hamn. Min reskamrat hade reserverat en plats även för mig, likaså hade han för min räkning skött om alla formaliteter. Till vår förvåning såg vi att ordförande för dövföreningen i Åbo med sina kamrater kommit för att vinka av oss. De hade visserligen även ärende till oss på grund av föreningens 75-årsfest.

På båten fanns det gott om plats, så vi fick båda var sin hytt. Då båten lämnade kajen såg vi ännu spår av söndrad is i havet men snart blev vi fria från den och kom ut på öppet vatten. Den moderna båten skakade inte alls, lutade endast något där den gick fram mellan öarna.

I STOCKHOLM

Då vi vaknade på morgonen var vi redan långt inne i Stockholms skärgård och snart därefter i själva hamnen. Här skildes vi och gick bägge våra egna vägar, Rurik för att träffa sin vän Borrfors och jag för att ringa till konsulent Malmberg i Örebro. Automattelefonen beredde något huvudbry då man före numret måste välja 019. Jag fick dock tag på konsulenten per telefon och vi kom överens om att jag skulle vara på stationen i Örebro kl. 11.56.

Jag måste skynda mig för att hinna till tåget, varför jag tog taxi till stationen. Det var en mycket billig resa tre svenska kronor eller 200 mk. Tåget satte sig i rörelse genast jag kom till stationen och jag hoppade på närmaste passagerarvagn. Det råkade vara en I klassvagn. Jag hade II-klassbiljett men konduktören lät trots detta mig sitta kvar eftersom hela kupen var tom. — Då jag tittade ut genom fönstret lade jag märke till att landskapen verkade bekanta. Snö syntes även på de norra sluttningarna i skogarna och backarna, men åkrarna var redan bara.

I ÖREBRO

Då jag anlände till Örebro var herr och fru Malmberg redan på stationen för att möta mig. Fru Malmberg måste återvända till sina lektioner i franska men herr Malmberg tog hand om mig. Vi körde runt i staden i hans bil och han visade staden för mig. Örebro har 75.000 invånare och är således något mindre än Åbo eller Tammerfors. Byggnadsverksamheten syntes vara livlig. Särskilt lade jag märke till de halvkommunala radhusen som såg prydliga och praktiska ut och som eldades med hjälp av gemensamma värmecentraler. Under vår rundresa klättrade vi även upp på Örebros högsta hus utsiktsplattform från vilken man fick en överblick av hela staden. Därifrån såg man även tydligt vattentornet "svampen" som dominerar hela stadsbilden och som anses vara denna stads symbol.

ÖREBROS NYA DÖVSKOLA

Som bekant finns i Örebro en dövskola för döva som har hörsel- eller talrester. Då vi kom till skolan väntades även inspektör Hildur Nygren dit. Trots detta ville skolans rektor Hilding Zommarin visa oss den nya skolbyggnaden som är under uppförande. Och här fanns det gott om sevärdheter för en skolman.

Den nya skolan bildar ett väldigt byggnadskomplex på så sätt att det uppstår två gårdsplaner, den ena för de större den andra för de mindre barnen. I byggnaden finns alla nödvändiga utrymmen, ett modernt kök med elektriska maskiner, ett rum för hörselundersökningar och ett annat för hörselövningar, barnträdgårdsrum, en matsals- och festsalsavdelning med flyttbara väggar, rektorskansliet, och två rum för kanslibiträden, gymnastiksalar, 18 klassrum, lärarrum med rökrum, bibliotek och elevernas läsesal och klubbrum, scoutrörelsens utrymmen osv.

Då jag ett par senare såg reparationerna vid en dövskola i Vänersborg måste jag medge att Sveriges folk tagit det som sin hjärtesak att ordna de döva barnens skolgång så trevlig och modern som möjligt.

JAPANSKA KORSBÄRSKVISTAR

Då vi tackat skolans rektor och bytt bil körde min värd mig hem till

honom där tiden gick bland annat under samtal om de dövas angelägenheter, under kaffedrickning osv. Från sin lilla välvårdade trädgård hämtade min värd åt mig några kvistar av ett japanskt körsbärsträd. Jag skötte dem så väl jag kunde under resan och nu slår de snart ut i blom på mitt bord. I denna lilla trädgård såg jag även vårens första blommor, några blyga snöklockor vid en vägg. Konsulent Malmberg visade mig tacksamt, kanske även något stolt den av presidenten på förslag av Finlands Dövas Fönbund åt honom beviljade "Pro Benignitate Humana" medaljen. Han hade väl förtjänat den efter krigen som vårt lands dövas hjälpare.

TOLKFRÅGAN I SVERIGE

Den kanske mest givande diskussionen rörde den hos oss så aktuella frågan om officiella tolkar för döva. I Sverige har frågan ordnats genom en förordning år 1947. Där har skolstyrelsen förordnat de officiella tolkarna och utdelat en förteckning över dessa tolkar åt domstolarna och andra offentliga organ som man kan tänkas komma i beröring med de döva. Denna förteckning upptar sex dövpräster, 5 dövkonsulenter och 34 andra personer. Allas adress finns i denna förteckning. Den som önskar bli tolk anmäler sig till skolstyrelsen som skickar en ansökan till konsulenterna eller prästerna om deras åsikt. Ett positivt svar hjälper den sökande att bli godkänd. Frågan om tolkar kom upp även senare på mötet.

Men klockan blev mycket och tåget väntade inte. Fru Malmberg körde till stationen och så måste Örebro läggas till minnena och redan samma kväll anlände jag till resans egentliga mål, Vänersborg. Där mötte mig min reskamrat. Vi gick till vårt hotell som var rätt nära stationen och trötta somnade vi snart i våra mjuka bäddar.

VÄNERSBORG

Vänersborg är en lung, liten stad med mindre än 20 000 invånare. Den ligger söder om Sveriges största sjö, Vänern, vid Göta älv. Jag frågade en gång på skämt rektor Lundquist vid middagsbordet: "Hur lång och djup är Vänern?" Jag fick själv svara på denna fråga att den var närmare 150 km lång och 92 m djup. Detta hade jag nämligen läst i en uppslagsbok. Jag fick emellertid som motfråga: Hur lång och djup är Päijänne? Jag måste medge att jag inte visste det.

FORTSÄTTNINGSSKOLAN FÖR DÖVA GOSSAR

Följande morgon fick vi stifta bekantskap med fortsättningsskolan för döva gossar i Vänersborg. Vår guide var konsulent Carl Hjort. Då alla de nordiska ländernas representanter hade anlänt presenterade rektor Evert Lundquist skolan. Elevantalet är närmare 100. Egentlig praktisk undervisning ges i metall- och träindustri samt målnings- och möbelindustrin. Metallindustrin är den mest omtyckta bland eleverna medan åter skomakarundervisningen har nedlagts på grund av brist på elever.

Jag skall här säga några ord om undervisningen i metallbranschen eftersom den för oss gäster var den mest intressanta. Sen verkade något trån med beaktande av antalet elever, och maskiner som där fanns. Således var alla nio svarvar i användning. Dessutom fanns där en hel del andra maskiner. I salen tillverkades föremål av olika slag som beställts av kunder utifrån. T. ex. bilindustrin hade beställt olika maskindelar som tillverkades i massa. Arbetet krävde stor noggrannhet. Det verkade som om gossarna tyckt om sitt arbete. Läraren var en skicklig fackman och behandlade sina elever med stort lugn. Vi diskuterade huruvida man även i Mäntsälä kunde ge liknande utbildning åt döva pojkar.

LÄRAREN SOM ANVÄNDE TECKENSPRÅK I SAMBAND MED TALSPRÅK I UNDERVISNINGEN

En sådan lärare var Henry Bjärudd vid fortsättningsskolans teoretiska lektioner. Då han talade om skrävässendet gjorde han undervisningen åskådligare med tillhjälp av teckenspråket och genom att skriva på tavlan. Jag väntade dock att han skulle ha gjort helst några frågor till eleverna i stället för att endast själv berätta. Som kursbok användes ett duplicerat häfte i vilket saken framställdes i enkel och kortfattad form. Det var intressant att följa med undervisningen.

EN REKTOR – TVÅ SKOLOR

Ovannämnda rektor Lundquist är rektor både för denna fortsättningsskola samt för en vanlig dövskola. Han har säkert händerna fulla med arbete. Trots detta hade han även tid övers för deltagarna vid mötet. Han ordnade för oss fin servering i sitt hem, såg till att vi inte var törstiga eller hungriga var hela tiden med oss på middagen som ordnats av Sveriges Dövas Riksförbund och presenterade reparationsarbetena vid sin skola.

NYTT AV GAMMALT

Vänersborgs dövaskolans 67-åriga skolbyggnad var redan delvis förnyad. Med rektorn som guide fick vi nu se den del som håller på att förnyas. Hur stora reparationer det är fråga om förstår vi då vi beaktar att kostnaderna stiger till 3,5 milj. kr. eller 220 milj. mk. Denna uppoffring görs för en skola med 90 elever.

EN UPP- OCH NEDVÄND BÅT PÅ FESTSALEN

Det skulle finnas mycket att berätta om dessa reparationer, om dess leksal för barnen, föräldrarnas rum eller de förnyade klassrummen men eftersom jag redan beskrev skolan i Örebro nöjer jag mig här med att presentera den nya festsalens tak. Den bästa uppfattningen får man om man tänker sig att en tom båt skulle ha placerats upp och ned på festsalen. Denna konstruktion har man gjort förutom för utseendets även för akustikens skull. I ena ändan av salen finns väl tilltagna utrymmen för en projektionsapparat som man kan visa normala filmer med. Fönstren kan täckas med gardiner som löper längs skenorom också dessa inte fungerar automatiskt som i skolan i Örebro.

MÖTET

I denna skola hölls sedan samarbetsorganisationens möte. Mötessalen var nyligen reparerad, ljus och varm, t.o.m. så varm att alla så småningom tog av sig rocken.

Ordförande var ordförande för Sveriges Dövas Riksförbund, Lars Kruth och sekreterare den danska konsulenten fru Annelise Harboe. Då fru Harboe lovat skriva om mötet i Dövebladet och undertecknad lovat översätta artikeln till finska i vår tidning skall jag här beröra endast huvudpunkterna.

1. Teckenspråksordboken blir aktuell i Finland först då Sverige och Danmark slutfört sitt arbete.

2. Ordförande för det danska dövförbundet Ole Plum befullmäktigades att representera de nordiska förbunden vid Världsorganisationens möte i Paris. Varje förbund erlägger sin del av kostnaderna.

3. Världsförbundets kongress hålles i Stockholm år 1963.

4. Teckenspråksakademien diskuterades.

5. Den nordiska kongressen besläts hållas i Norge år 1965. Kongressort blir Bergen, Oslo eller Trondheim.

6. Norge föreslog även ett nordiskt vinterläger för unga döva skulle ordnas.

7. Norge föreslog utbyte av filmer mellan de nordiska länderna och för detta ändamål behövs en nordisk filmförteckning.

8. Dövas Dag-plakatet som var utarbetat av Osmo Entelä uppskaftades. Herr Plum fick i uppdrag att framlägga för Världsförbundet ett förslag om att det skulle bli ett allmänt plakat för Dövas Dag.

9. Följande samarbetsorganisationens möte beslöts hållas i Bergen i Norge.

Utom protokollet påpekade undertecknad samarbetsorganisationens prekära ställning då den å ena sida representerar dövförbunden men å andra sidan måste akta sig för att ställa sig över dem.

HANDEL OCH DISKUSSIONER VID MIDDAGEN

I själva verket hemföll jag själv åt denna synd vid middagen då vi min reskamrat och jag beslät köpa den danska filme "Döv" för 20.000 mk. Dessutom lovade vi att till Sverige låna filmen "Talande händer" för tre månader mot försäkrings- och transportkostnade.

Vid denna middag som ordnats av Sveriges Dövas Riksförbund var den personliga kontakten mellan mötesdeltagarna synnerligen givande. Vi fick uppgifter om de nordiska förbundens medlemmar, medlemsavgifterna, tidningarnas upplagor och prenumerationspris, förbundens ekonomi isynnerhet deras inkomster o.s.v.

Efter att ha tackat vår vänliga värd och mötets ordförande återvände vi hem den 6. 3. Till Stockholm anlände vi redan vid tolvtiden. Rurik gick igen för att träffa sin vän och jag hade gott om tid att se mig omkring i staden och dess butiker. Jag gjorde även några uppköp trots att priserna verkade något höga jämförda med våra priser. I synnerhet kläder lönar det sig inte för oss att köpa i Sverige inte heller stålartiklar emedan både kvaliteter och pris är fullt konkurrenskraftiga hos oss. Däremot är sådana varor som kaffe och choklad och frukt fortfarande billigare i Sverige än hos oss, men dessa få man även köpa förmånligt på båten.

Sverige är en "välfärdsstat". Trots att levnadsstandarden även hoss oss är i stigande har vi ännu inte hunnit fatt vårt grannland som besparats krig. Välståndet gav sin prägel åt Stockholm, bland annat genom den rikliga användningen av frukter, damernas guldsmycken, de nya bilarna och delvis i klädedräkten. Av bilmärkena syntes Opel och Volkswagen vara de vanligaste, medan deras eget fabrikar Volvo tycktes komma först på tredje plats.

Resan hem skedde med det nya fartyget "Bore". I Åbo hamn hälsades vi åter av samma isblock som vi lämnar vid vår avfärd men fälten i Åbo omgivingar hade mist sitt snötäcke varför landskapen tycktes vara de samma som utanför Stockholm. Blommorna jag fick i Örebro blommar som ett minne från resan.

Urho Kierimo

Åttio år, döv och stum

men reder sig utan hjälp

SIN ÅTTIOÅRSDAG firade den 31 januari döv förre jordbrukaren Vilhelm Svens i Munsala, Monå. Bland uppvaktningen märktes också Jakobstads Tidning utsända, som gärna ville stifta bekantskap med, som vi på ort och ställe fann, förnöjsamheten förkroppsligad i en av ödet slagen men långtifrån bruten mänska.

Uppvaktningarna för Svens började på morgonen, då grannarna bar över till jubilaren de paket som dagarna innan kommit med posten från barnen, två döttrar i södra Finland och en son med anställning som andre maskinist i handelsflottan. På eftermiddagen kom grannarna och Svens ödeskamrater från byarna runtomkring.

Paketen visade sig innehålla massor av kaffe och tobak, dessa två njutningsmedel som för så många gamla blivit närmast ett behov. Nya sköna kläder, såsom en vinterpaletå och varma tofflor till gåvorna. Stämningen skapades av de beskäftiga granngårdskvinnorna vid spiseln och kaffebordet med 80-årskakan som medelpunkt.

Värmen i den av Svens alltid mönstergillt putsade stugan med mattor över hela golvytan och granna sidenscarfer från sonensjöfararen som originellt väggpunkt var intensiv och fick ytterlig näring av "födelsedagsbarnet" självt, rart mysande Vilhelm Svens. Samtalet med jubilaren löpte lätt med hjälp av tidigare grannen, numera i Kovjoki bosatte Rainer Karlstedt, självlärd expert på teckenspråket.

Dövstum från födelsen

Vilhelm Svens var dövstum när han föddes eller blev det möjligen som svit efter scharlakansfebern i späd ålder. Han gick tre år i dövstumskola i Jakobstad och bevarar från 1900 ett gruppfoto i ram från sin första och enda skola med lärare och elever samlade framför kameraögat.

— Det blev ingen fullständig skolgång för min del, tycks Svens vilja ha sagt. Läs- och skrivkunnigheten blev inte fullständig men också i det avseendet har allt rett sig bra.

Vilhelm Svens växte upp med tre syskon av vilka bara systern Anna-Lisa med 76 år på nacken ännu är i livet. Anna-Lisa är bosatt i Vasa. Sin hustru Hilma förlorade Svens för sex år tillbaka men kvar är barnen. De har alla sitt att tänka på och hinner inte besöka pappa så ofta som de skulle önska det. Men deras minnes godhet visar sig i brev, brevkort och paket, som nu till födelsedagen.

Vilhelm och Hilma Svens brukade tillsammans cirka 6 har jord, som numera är utarrenderad. Skogen på cirka 20 tunnland ger fortfarande änkemannen den sysselsättning som han behöver och hinner med utöver självhushållet. Svens var ännu senaste höst flitigt i farten med röjning i den egna skogen och det mesta har han kört hem i vinter. Traven av slanor växer på gårdsplanen och med traven växer också avverkarens

obrutna självförtroende. Vilhelm Svens vill rå om sej själv och han gör det med hjälp av folkpensionen och de naturaförmåner han får i samband med att han arrenderat bort åkerjorden.

Frisk som nötkärnan

Till Vilhelm Svens glädjeämnen hör att han med undantag av scharlakansfebern i barnaåren fått vara frisk som en nötkärna. Grannarna berättar att han t.o.m. besuttit kroppskrafter, som kunde ha gjort själve slagbjörnen grön av avund. Men så har han också tränat upp sina krafter, först som bonddräng i Petsmo och senare som bonde i Måna, där han blev självbestämmande genom giftermålet.

Vilhelm Svens gör rätt täta besök i Jakobstad, Gamlakarleby och Vasa där han oftast är med när de dövstumma samlas till gudstjänster och möten. Men han tycker också om att besöka biografen i Hirvlax, där isynnerhet "pang-pangfilmerna" har sin lockelse.

Så går Vilhelm Svens helg och söcken, aldrig spårlöst förbi honom själv men inte heller bullrande. Får han ha sin hälsa i behåll lever han till 100 år, då hyllningarna får ännu större proportioner än i går..

P.

Schacknyheter

Vasa K.S.K. — J.D.S.K. 4—4.

På inbjudan av Vasa dövas schackklubb deltog fyra spelare från Jakobstad i en vandringspokalmatch mellan de båda föreningarna. Resultatet blev oavgjort 4—4.

V.K.S.K. — JDSK.

E. Tuliniemi — J. Nuolikoski	1—1
M. Tarvonen — A. Jansson	1—1
S. Wuorimies — O. Sandström	2—0
P. Ahlskog — P. Lindberg	0—2

Efter första dagen ledde V.K.S.K. 3—1. Andra dagen ledde J.D.S.K. 3—1.

JDSK	5.	3.	1.	1.	23 1/2 — 16 1/2	7.
VKSK	5.	1.	1.	3.	16 1/2 — 23 1/2	3.

H.D.F:s Schacklubb höll sitt årsmöte den 24. 1. 1961. Ordföranden Sigurd Månsson. Genom val med slutna sedlar valdes följande styrelsemedlemmar: viceordf. Erkki Putkonen, sekreterare Väinö Tolsa, kassör fru Taimi Putkonen, medlemssekreterare Veikko Sundell samt suppleanter Janne Lehtimäki och Emil Färdig.

Idrottsnyheter

HELSINGFORS Idrottsf. Hero's årsmötet hölls den 14 januari.

Till ordförande återvaldes Toivo Tarvonen. Till styrelsen blevo följande valda Pehr Hellström viceord., Tapani Laurila sekret., Kauko Reinikka kassör, Olli Lehti uppbördsman Vald Holmberg som redskaps-skötare med Ulla Laurila. Supleanter Uuno Tanskanen, Erkki Blom och Erik Tella.

Bemärkelsedagar

PROSTEN VERNER LOUHIVUORI

75 ÅR

Prosten Verner Louhivuori är en märkesman i de dövas krets, vars gärning man ei här i ord kan beskrivas.

Men stor är den arbetsfält som han har utfört för de dövas väl. För fjärde dövas präst, diakonissa samt de dövas sommarhem i Sökö har vi döva prosten Verner Louhivuori att tacka för och har kallat honom till hedersmedlem i Helsingfors Dövasförening då han fyllde 70 för 5 år sen. De tystas krets önskar Guds välsignelse med fortsatt god hälsa.

Personalia

Ett hjärtligt tack till alla de som ihågkommit mig på min 50-årsdag.

B. Ahlbäck.

Från hemlandet

DÖDSFALL

Herr *Arthur Karlsson* avled den 5. 3. i Helsingfors. Han var född den 11. 3. 1882 i Pukkila, och har gått i Borgå dövskolan. Han var fri medlem i Helsingfors Dövasförening.

Den 5 mars avled i Helsingfors fru *Edla Törnberg* f. Holmberg. Hon var född 9. 7. 1883 i Gullö. Hon var elev från Jakobstads gamla dövstumskolan. Fru Törnberg var fri medlem i Helsingfors Dövas förening.

Möten

HELSINGFORS dövas sommarhem i Sökö anordnar din 5 årsfest söndagen den 11 juni kl. 14 med omväxlande program. Välkomna från när och fjärran.

IX DÖVAS VÄRLDSSPEL

i Helsingfors

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**
Huvudredaktör: **Urho Kierimo** Lempäälä, Toutonen.
Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: fru **Ulla-Birgitta Laine,** Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1961 1/1 årg. mk 700:—, till utlandet mk 1000:— .

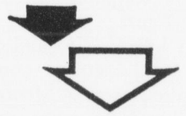

PB-sarjakuvalehdet — parasta ajanvietettä

NORJALAINEN psykologi on suorittanut tutkimuksen siitä, millä tavalla poika eri ikäkausina suhtautuu isäänsä. Tällainen on tulos:

8-vuotiaana: — Isäni on eri viisas. Hän tietää kaiken.

14-vuotiaana: — Isäni ei taidakaan olla niin viisas kuin olen luullut. Hän ei tiedäkään kaikkea.

18-vuotiaana: — Isäni ei tiedä mistään mitään. Minä tiedän kaikki asiat paremmin.

22-vuotiaana: — Isäukko on vanhanaikainen, ei hän ymmärrä nykyajan tyyliä. Hän ja minä emme ymmärrä toisiamme.

30-vuotiaana: — Alanpa ihmetellä, eikö isäukko sittenkin ollut yhdessä ja toisessa asiassa oikeilla jäljillä.

40-vuotiaana: — Isäni on ymmärtäväinen mies. Hän on oikeassa useimmissa asioissa.

50-vuotiaana: — Nyt ymmärrän isääni täydellisesti. Hänellä on terveet näkemykset asioista. On harvoja niin kaukonäköisiä miehiä kuin isäni on ollut.

Varsin lohdullinen tutkimustulos, eikö totta?

heidän oma valmisteensa Volvo näytti olevan vasta kolmannella sijalla.

Laivamatka kotimaan rantaa kohti tapahtui uudella "Bore"-laivalla ja yhtä miellyttävästi kuin mennessäkin. Turun satamassa olivat samat jääkimpaleet tulijaa tervehtimässä, jotka olimme jättäneet lähtiessämme, mutta Turun ympäristön pellot olivat paljastuneet lumesta, joten näkymät olivat suunnilleen samat kuin Tukholmaa ympäröivällä maaseudullakin. — Örebrosta tuomani oksat kukkivat muistona matkalta.

Urho Kierimo.

Kuurojen Autojärjestön (KA) YLEINEN KOKOUS

pidettiin Turun Kuurojenyhdistyksen talon alakerrassa sunnuntaina maaliskuun 26 p:nä ja oli saapuvilla 74 henkeä, jotka kaikki olivat uuden järjestön jäseniksi ilmoittautuneet.

Taiteilija Osmo Entelä avasi kokouksen, jolloin nimenhuudossa todettiin saapuvillaolevien jäsenten lukumäärä.

Puheenjohtajaksi valittiin Osmo Entelä, sihteeriksi toimittaja Rurik Pitkänen ja pöytäkirjan tarkastajiksi rouva Sirpa Kostiainen Turusta ja herra Bruno Rautalammi Porista.

Kokous tunnustettiin lailliseksi.

Luettiin ja hyväksyttiin sääntöehdotus, jonka olivat laatineet O. Entelä, U. Mustamäki ja R. Pitkänen. Valtuutettiin hallitus tekemään sääntöihin rekisteriviranomaisten mahdollisesti vaatimat korjaukset ja lisäykset.

KA:n tarkoituksena on:

1) kiinteästi seurata niin oman maan kuin ulkomaidenkin moottoriliikenteen kehitystä ja yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yksityisten kanssa valvoa kuurojen auto- ja moottoriliikennöitsijäin etuja;

2) luentojen, harjoitusten ja kilpailujen kautta edistää hyvän ajotaidon leviämistä kuurojen liikennöitsijäin keskuudessa;

3) harjoittaa jäsenpalvelua, kuten autoteknillistä, liikenne-, lainopillista, matkailu-, matka- ja muuta palvelua sekä muulla tavalla avustaa jäseniään;

4) tarjoaa kerhotoiminnan avulla jäsenilleen tilaisuuksia toverilliseen seurusteluun.

Hyväksyttyjen sääntöjen mukaan valittiin KA:n puheenjohtajaksi tait. Osmo Entelä.

Hallitukseen valittiin varsinaisiksi: Rurik Pitkänen, Sulo Ikola, C.-E. Martola, Pentti Kostiainen, Esko Sänkiniemi ja Uuno Mustamäki. Varajäseniksi: Matti Kattainen ja Tauno Väisänen.

Tilintarkastajiksi valittiin ekonomi Eero Laamanen ja liikemies Paul Miettinen, varalle E. Kaila ja Jaakko Väisälä.

Liittymismaksuksi vahvistettiin mk 500:—.

Vuosijäsenmaksuksi mk 1.000:—.

Liittymis- ja jäsenmaksut päätettiin periä postiennakolla kultakin jäseneksi kirjoittautuneelta. Myöskin voidaan tavatessa maksut suorittaa rahastonhoitajalle.

KA:n yleinen kokous Turussa 26. 4. 61.

Hallituksen kokouksessa tämän jälkeen valittiin varapuheenjohtajaksi Carl-Erik Martola, sihteeriksi Rurik Pitkänen ja rahastonhoitajaksi Sulo Ikola.

Työvaliokuntaan kokouskustannusten säästämiseksi valittiin puheenjohtaja ja 4 helsinkiläistä. Työvaliokunta valitsee oman kokoonkutsujansa. Sen on jätettävä toimistaan hallituksen hyväksyttäväksi selostus jokaisessa kokouksessa.

Päätettiin avata oma postisiirtotili, painattaa jäseneksi ilmoittautumiskortit sekä jäsenkortit.

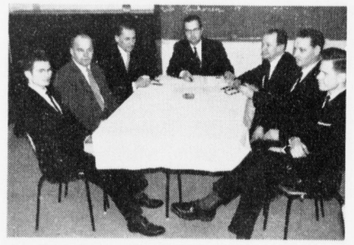

KA:n hallitus
E. Sänkiniemi, U. Mustamäki, C.-E. Martola, O. Entelä, R. Pitkänen, S. Ikola ja P. Kostiainen

Päätettiin kuurojen MM-kisojen aikana järjestää tarvittavaa palvelua ulkomailta saapuville autoilijoille. Oman merkin suunnittelu jätettiin tait. Entelän huoleksi ja keskusteltiin liittymisestä ryhmäjäsenenä AK:hon tai johonkin muuhun keskusjärjestöön.

Keskusteltiin lainopillisen avustajan saamisesta kuuroille moottorimiehille. Kun vuosikokous oli jättänyt hallituksen tehtäväksi kannatusjäsenmaksun määräämisen, siirrettiin tämä asia myöhempään ajankohtaan. Myös keskusteltiin mahdollisuudesta järjestää KA:n illanvietto esim. Tampereella tai Lepolammen lomahotellissa, mutta asia jätettiin kypsymään toukokuussa pidettävään hallituksen kokoukseen.

Osoitteet ovat seuraavat: Puheenjohtaja, tait. Osmo Entelä, Munkkiniemenpuistotie 7 A 25, MUNKKINIEMI. Varapuheenjohtaja, toimittaja Carl-Erik Martola, Gyldénintie 6 A 5, LAUTTASAARI. Sihteeri, toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen, Liisankatu 27 E 10, HELSINKI. Myöhemmin ilmoitetaan postisiirtotilin numero, jota hoitaa rahastonhoitaja herra Sulo Ikola, Tolarintie 11 P 100, POHJOIS-HAAGA.

AK:n ja KA:n jäsen.

Liittomme uutisia

Lisätyn keskushallituksen kokous pidettiin Turun Kuurojenyhdistyksellä maanantaina maaliskuun 27 p:nä, jossa valittiin puheenjohtajaksi uudelleen joht. U. Kierimo, varapuheenjohtajaksi E. Mattila ja rahastonhoitajana merkittiin edelleen toimivan ekon. E. Laamanen.

Monista käsitellyistä asioista mainittakoon:

Uudet säännöt, jotka vuosikokous yksimielisesti hyväksyi, päätettiin viipymättä ilmoittaa yhdistysrekisteriin. Siltä varalta, että joitakin muodollisia muutoksia niihin vielä tarvittaisiin, valtuutettiin sihteeri ne tekemään.

Päätettiin yhdistää Forsiuksen, Nybergin ja Palomaan rahastot, mikäli eivät lahjoittajien määräykset ole esteenä.

Viipurin ja Sortavalan kuurojenyhdistysten rahastot, jotka a.o. yhdistysten sääntöjen mukaan lankeavat liitolle, ellei uutta yhdistystä paikkakunnalle 10 vuoden kuluessa perusteta, aiheuttivat myös keskustelua siitä, ovatko nämä rahastot liitettävissä esim. liiton Omakotirahastoon, vai olisiko ne luovutettava Karjalan kuurojen Heimotuki-nimiselle yhdistykselle, johon kuuluvat jäseninä suurimmaksi osaksi luovutetuilta alueilta kotoisin olevat ja e.m. yhdistysten piirissä toimineet kuurot, ja joka tukee karjalaisten perinteiden säilymistä jne. Asiaa ei ratkaistu, vaan se lykättiin hallituksen harkittavaksi.

Vuosikokoukselle esitetty kysymys tulkkikurssien toimeenpanemisesta siirrettiin hallitukselle. Sitä valmistelemaan valitiin komitea, johon tulivat R. Savisaari kokoonkutsujana, J. Väisälä, J. Narmala ja R. Pitkänen.

Myöhemmin valittavan kulttuuripäiväkomitean huoleksi jätettiin ajankohdan määrääminen, milloin kutsu kulttuuripäiville julkaistaan.

Ehdotettiin, että nuoriso-ohjaajakurssi ja nuorten leiri pidettäisiin samanaikaisesti. Asiaa valmistamaan asetettiin komitea: J. Narmala koonkutsujana, K. Mäkelä, A. Ahlbäck, Martta Kattainen, Eino Savisaari ja U. Kauri.

Päätettiin kääntyä Invaliidisäätiön puoleen pyynnöllä, että säätiön Maatalousoppilaitoksessa Mäntsälässä avattaisiin kuuroille myös työpajalinja, jolloin lähinnä tulisi kyseeseen metalli-, puutyö-, muuraus- ja maalariosastot, mikäli mahdollista jo ensi syksynä.

Turun kuurojen ammattikoulun rakentamisasia jätettiin puheenjohtaja Kierimon hoidettavaksi, oikeuttaen hänet tarvittaessa kutsumaan koolle lähetystön käymään asiaa painottamassa viranomaisten luona.

Keskusteltiin myös Porvoon ruotsinkielisestä ammattikoulusta ja päätettiin kehoittaa asianomaisia kääntymään sosiaaliministeriön puoleen, koska Invaliidihuoltolain mukaan valtio vastaa myös opettajain palkoista ja muista kuluista. Lisätty keskushallitus päätti tukea ruotsinkielisten kuurojen ammattiopetusta kaikin tavoin, mikäli tarvitaan.

Päätettiin anoa kouluhallitukselta, että Nikkarilan kuurojen talouskouluun olisi saatava 1 viittomakielen taitoinen ammattiopettaja, että myös Jyväskylän koulun oppilaat voisivat päästä opetuksesta osallisiksi.

Kuurojen konsulenttikysymys lykättiin seuraavaan hallituksen kokoukseen, että saataisiin tietoja muista maista konsulenttien pätevyysvaatimuksista, palkoista ym. oman anomuksemme pohjaksi.

Merkittiin ostetuksi kopio tanskalaisesta filmistä "Kuuro" n. 20.000 mk:lla.

Merkittiin luvatuksi Ruotsiin filmi "Puhuvat kädet" vuokravapaasti, kuitenkin niin, että lähetyskulut, vakuutukset ym. maksaa Ruotsin Kuurojenliitto.

Päätettiin anoa sisäasiainministeriöltä kuurojen valistustalon aikaansaamiseksi 10 milj. markan arpajaislupaa koko maassa.

Myönnettiin kirjaston kartuttamiseksi Lappeenrannan ja Imatran yhdistyksille 5.000:— kummallekin. Luettelo ostetuista kirjoista on toimitettava hallitukselle.

Myönnettiin äitien virkistyslomaa varten Hämeenlinnan Ilonpisarassa tarpeellinen avustus, että voitaisiin ottaa 25 levon tarpeessa olevaa äitiä virkistymään.

Hyväksyttiin tulo- ja menoarvio vuodelle 1962.

Vaasan yhdistys anoi vuoden 1962 liiton vuosikokousta Vaasaan. Asia lykättiin syksyyn ja kehoitettiin asianomaisia jättämään tästä hallitukselle kirjallinen anomus.

Lisäksi keskusteltiin muista juoksevista asioista.

OY SURDUS AB

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Suomen Kuurojen Liiton toimistossa maaliskuun 18 p:nä. Esitettiin toimintakertomus sekä tilinpäätös kuluneelta vuodelta, mitkä tilintarkastajain lausunnon perusteella hyväksyttiin, tilinpäätös vahvistettiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Johtokuntaan valittiin erovuorossa oleva jäsen työnjohtaja R. Th. Östman uudelleen. Varajäseniksi Laina Vainola ja Pentti Laurila,

Tilintarkastajiksi valittiin vakuutusjohtaja Urho Hakkarainen ja ekonomi Carl Vilén, varalle kauppat. maisteri Lauri Kaukonen ja ekonomi Eero Laamanen.

Päätettiin jakaa osinkoa vuodelta 1960 6 % osakepääomalle, alkaen osingonjako yhtiön konttorissa Aleksanterinkatu 12 kesäkuun 1 päivän jälkeen.

Yhdistysten huomioon

Liittomme hallitus on päättänyt toimeenpanna kirjeellisen kirjanpitokurssin pääasiassa yhdistysten rahastonhoitajille, että saataisiin yhdistysten kirjanpito yhdenmukaiseksi ja selväksi. Kurssin järjestää liiton rahastonhoitaja ekonomi Eero Laamane.

Maksu on 2.000:— — 2.500:— kultakin osanottajalta ja sisältyy siihen 5—6 opetuskirjettä tehtävineen, jotka sitten korjataan ja palautetaan asianomaiselle.

Kurssi käsittää ns. amerikkalaisen kirjanpidon, joka on yhdistyksille ja myöskin yksityisille erittäin mukava ja käytännöllinen.

Koska kirjanpitotaidosta on yhdistyksille monenlaista hyötyä, kehoitamme täten kaikkia yhdistyksiä ilmoittamaan kurssille rahastonhoitajansa ja jonkun toisenkin, sopivaksi katsomansa ja asiaan innostuneen henkilön ja maksamaan heidän puolestaan osanottomaksun, joka on 2.000:— — 2.500:— hengeltä, siis 2:lta hengeltä 4.000:— — 5.000:—, riippuen osanottajien lukumäärästä.

Ilmoitukset on lähetettävä ensi tilassa, os.: Suomen Kuurojen Liitto, Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

Lisätty keskushallitus

Nuorten palsta

Kristilliset nuorten päivät

pidetään Helsingissä kesäkuun 3—4 päivinä. Ohjelma alkaa Helsingin Kuurojen Yhdistyksen huoneistossa Liisankatu 27 A 8 lauantaina klo 18. Sunnuntaina järjestetään retki, josta ilmoitetaan lauantain iltajuhlassa. Ohjelmassa on näytelmä, nuorten esityksiä ja kuorolaulua. Puhujina m.m. rov. Heikki Hyvärinen, pastorit Ilmo Launis, Matti Joensuu ja Eino Savisaari ja nti Esteri Koskinen.

Lausumme nuoret ympäri maata sydämellisesti tervetulleiksi.

HELSINGIN Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerho järjestää vanhan tavan mukaan Äitienpäiväjuhlan 14 p:nä toukokuuta klo 19 yhdistyksen omassa huoneistossa Liisank. 27 A 8. Kaikki äidit ovat sydämellisesti tervetulleita.

Kotimaasta

Kuolleita

Herra *Arthur Karlsson* kuoli 5. 3. Helsingissä. Hän on syntynyt 11. 3. 1882 Pukkilassa ja käynyt Porvoon Kuurojen koulun. Hän oli Helsingin Kuurojen yhdistyksen vapaajäsen.

Maaliskuun 5 pnä kuoli Helsingissä rouva *Edla Törnberg* o.s., Holmberg. Hän on syntynyt 3. 7. 1883 Gullössä. Hän oli Pietarsaaren vanhan kuuromykkäinkoulun entisiä oppilaita. Rva Törnberg oli H:gin Kuurojen yhdistyksen vapaajäsen.

NEITI *Lyyli Jokilahti* kuoli marraskuulla 77 vuoden vanhana.

MAALISKUUN 18 p:nä kuoli kodissaan Kiikassa emäntä *Fanny Ritala* o.s. Siren 80 v. ikäisenä. Hän oli syntynyt Tampereella. Käynyt Turun kuurojen viittomakoulun, sen jälkeen hän oli Tampereen talouskoulussa suorittamassa siihen kuuluvia kursseja. Hän oli mukana, kun Tampereen Kuurojen yhdistys perustettiin. Vuonna 1903 meni hän naimisiin silloisen tunnetun kiikkalaisen Ritalan veljessarjan Vilhon kanssa. Aluksi Vilho harjoitti puusepänliikettä Keikyässä ja Tyrvään Vinkkilän kylässä. Vilhon isän kuoltua asettuivat Fanny emäntä ja Vilho isäntä viimeksi mainitun syntymätaloon isännöimään. Fanny emäntä hoiti emännän tehtäviä mallikelpoisella tavalla vuosia ja hänellä oli suuri lapsiparvi, 9 lasta. Vilho isännän kuoleman jälkeen, luovutti Fanny emäntä talonpidon nuoremmille noin 15 vuotta sitten. Ja hän sai hyvin ansaitun vanhuuden levon pojan perheen parissa. Noin kuukausi sitten joutui hän Tampereen sairaalaan saamaan hoitoa ja leikkausta, mutta taivaallinen isä katsoi parhaaksi kutsua hänet parempaan paikkaan missä ei tunneta enään kipuja eikä vajaavuuksia.

Hän oli mukana kun Tyrvään Kuurojen yhdistys Heffata ry. perustettiin ja jonkun ajan jälkeen sai Tyrvään kuurojen yhdistys oman kodin Fanny emännän ja Vilho isännän lahjoituksena. Fanny emäntä oli mukana innolla yhdistyriennoissa. Hänet kutsuttiin yhdistyksen 25 v. juhlan yhteydessä kunniajäseneksi.

Huhtikuun 1 p:nä hänet siunattiin suuren sukulais- ja ystäväjoukon saattamana kotipitäjänsä Kiikan kirkkomaalla viimeiseen leposijaan. Ruumiin siunauksen toimitti khra Taavi Kilpi, rovasti Lauri Paunun toimiessa tulkkina kuuroille ystäville. Siunauksen jälkeen peittyi Fanny emännän arkku kauniista seppeleistä ja kukkavihoista joita omaisten lisäksi laskivat ystävät sekä kuurojen yhdistyksen edustajat.

Kirkolta siirryttiin vainajan kotiin viettämään pidetyn äidin ja ystävän muistohetkeä, täällä puhuivat vielä rovasti Paunu ja khra Kilpi sekä laulettiin lukuisia virsiä. Tyrvään kuurot muistavat kiitollisina hyväsydämistä jäsentään, toivoen kirkasta ylösnousemuksen aamua.

Tauno Kuutti

KESKUSKAUPPAKAMARIN hopeisen ansiomerkin ja huomattavan rahasumman sen yhteydessä ovat Outokumpu Oy:ltä sen järjestämässä juhlassa saaneet porilaiset *Artturi Eliasson* ja *Uuno Lankonen*. He ovat

olleet yhtiön palveluksessa 20 vuotta. Onnittelemme näitä kuuroja.

KUUROJEN Lähetys — De dövas mission r.y:n vuosikokous pidettiin Turussa 26. 3. Kokoukseen oli saapunut runsaasti lähetysystäviä. Tämä kokous oli erikoinen siitä syystä, että siellä vieraili eritrealainen opettajakokelas Negus Celaidos, joka saapui Ruotsista seuraamaan kokoustamme ja samalla vieraili useissa kuurojen yhdistyksissä.

Vuosikokousta johti hra Teuvo Taimisto ja sihteerinä toimi Niilo Rannikko. Seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi tuli sääntöjen mukaan lähetystyönjohtajaksi kuurojen keskuuteen past. Eino Savisaari. Rovasti Paunu valittiin johtokuntaan, samoin erovuorossa ollut nti Blomqvist.

Seuran tiliasema ja vuosikertomus osoitti kehitystä hyvään suuntaan joka tyydytyksellä todettiin. Lähetystyö on saanut vakaan sijan kuurojen sydämissä.

VIIME maaliskuun 18 p:nä järjestettiin Vaasassa Kuurojen talossa Albert Tallrothin 90-vuotispäiväjuhla, johon oli kutsuttu minut Suomen Kuurojen liiton puheenjohtajan Urho Kierimon estyessä. Ennen juhlaa olivat Vaasan kuurot sekä pastori Eino Savisaari, kokoontuneet Vaasan hautausmaalle kunnianosoitusta varten Albert Tallrothin viimeiselle lepopaikalle. Ensiksi Vaasan kuurojen yhdistyksen puheenjohtaja Erkki Tuliniemi laski seppeleen yhdistyksensä perustajan hautakivelle. Sitten minä laskin Suomen Kuurojen liiton kukkaseppeleen mainiten Tallrothin työstä, joka osoitti miten tärkeätä olisi koko maamme kuurojen yhteys ja tavallaan valmisti Suomen Kuurojen liiton syntymisen maaperää. Tämän jälkeen kokoonnuttiin Kuurojen taloon Tallrothin 90-vuotispäiväjuhlaa viettämään. Kahvitarjoilun jälkeen Erkki Tuliniemi esitti A. Tallrothin elämäkerran, mainiten hänen ansiokseen Helsingin, Vaasan, Ilmajoen ja Tampereen kuurojen yhdistysten syntymiset. Sitten minä kerroin A. Tallrothin periaatteesta itsensä "auttamisesta". Hänen mielestään kuurojen itsensä pitää toimia eikä suinkaan odottaa kaikkea valmiina lahjana kuulevain kädestä. Tämän mieleenpainuvan tilaisuuden jälkeen alkoi yhdistyksen talviesitelmäpäivät ohjelmineen.

K. Mäkelä

Urheilua

IX KUUROJEN MAAILMANKISAT

Helsingissä

Ilmoittautuneita:

Yleisurheilu	18	maata
Uinti	13	„
Jalkapallo	8	„
Koripallo	10	„
Voimistelu	6	„
Paini	6	„
Ammunta	14	„
Tennis	7	„
Ping-Pong (Pöytätennis)	14	„
Pyöräily	6	„
25 km maantiejuoksu	6	„
20 km kävely	4	„
Vesipoolo	5	„

Kilpailuohjelma:

Lauantai 5 p. elokuuta:
Koripallo, kierros
Jalkapallo, kierros

Sunnuntai 6 p. elokuuta:
Avajaisseremonia
Yleisurheilu
Koripallo, kierros
Pöytätennis

Maanantai 7 p. elokuuta:
Yleisurheilu
Pyöräily
Koripallo, kierros
Jalkapallo, välierä
Voimistelu
Pöytätennis
Ammunta
Uinti
Tennis
Paini, kreikk.-roomal.

Tiistai 8 p. elokuuta:
Yleisurheilu
Koripallo, välierä
Pyöräily
Voimistelu
Pöytätennis
Ammunta
Uinti
Tennis

Keskiviikko 9 p. elokuuta:
Koripallo, loppukilpailu
Jalkapallo, välierä
Voimistelu
Uinti
Paini, vapaa

Torstai 10 p. elokuuta:
Pyöräily
20 km katukävely
25 km maantiejuoksu
Jalkapallo, loppukilpailu
Uinti, vesipallo
Päättäjäisseremoniat.

Ohjelmallinen

MAAILMANKISA-ILTA

Helsingissä Balderin juhlasalissa Aleksanterinkatu 12
lauantaina 27 p:nä toukokuuta klo 19
ja
Turussa Kuurojen Yhdistyksen toimitalossa Henrikinkatu 4 b
sunnuntaina 28 p:nä toukokuuta klo 19

8 ohjelmanumeroa • Tanssia • Virvokkeitten tarjoilu

Pääsy: 200 mk

Järjestää: IX Kuurojen Maailmankisat r.y.

TAMPEREEN Kuurot Urheilijatseuran jäsentenväliset murtomaajuoksukilpailut pidetään Teiskossa kesäkodin läheisessä maastossa sunnuntaina toukok. 14 p:nä aamupäivällä.

Seuran illanvietto on lauantaina toukok. 13 p:nä Tampereen Kuurojenyhdistyksessä, Satamak. 1 B 2, alkaen klo 19.

SUOMEN Kuurojen Urheiluliiton maastojuoksumestaruuskilpailut pidetään toukok. 21 p:nä Jyväskylässä Seppälänkankaan maatossa, alkaen klo 11. Lähempiä tietoja ilmoittautumisesta Urheiluairut-lehdessä.

Kilpailujen yhteydessä järjestetään hauska illanvietto lauantaina 20. 5. klo 10 kuurojenkoululla ja päättäjäiset pidetään sunnuntaina klo 15 samassa paikassa. Tervetuloa ja tavataan sitten "Suomen Ateenassa". — Urheiluseura Jalo.

Shakkia

HÄMEENLINNASSA pidettiin Pääsiäislauantaina Suomen Kuurojen Shakkiliiton vuosikokous Kuurojenyhdistyksen kerhotalossa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin A. Savolainen ja sihteeriksi J. Narmala. Toiminta- ja tilikertomukset vv. 1959—1960 esitettiin ja johtokunnalle myönnettiin tilintarkastajain lausunnon perusteella tili- ja vastuuvapaus.

Liiton puheenjohtajaksi vv. 1961—1962 valittiin Erkki Putkonen, varapuheenjohtajaksi R. Th. Östman, sihteeriksi O. Entelä, johtokuntaan varsinaisina jäseninä K. Hämäläinen ja A. Savolainen. Varajäseniksi Hj. Sandblom, S. Månsson ja E. Haapanen. Tilintarkastajiksi B. Mouton ja P. Miettinen, varalle J. Narmala ja B. Ahlbäck.

Suomen Kuurojen Shakkiliiton os: Helsinki, Liisankatu 27 A 8 (Kuurojen Yhdistys).

Pyydetään ensi tilassa lähettämään liitolle kaikkien shakkikerhojen puheenjohtajien ja sihteerien osoitteet.

Kokouksia

ALAVUDEN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään toukok. 14 p:nä Olkkosen talossa Sapsalammilla klo 11. Esillä sääntöjen määräämät ja vuosikokoukselle kuuluvat asiat. Saapukaa kuurot reippain mielin kokoukseen.

KOKKOLAN Kuurojen Yhdistys järjestää äitienpäiväjuhlan toukok. 14 p:nä klo 14 Suomalaisessa seurakuntatalossa. Sydämellisesti tervetuloa!

TURUN Kuurojenyhdistys järjestää kirkkopäivät toukok. 20—21 p:nä. Kokoonnutaan lauantaina klo 18 yhdistyksen taloon. Tervetuloa kirkkopäivillemme.

KEMIN Kuurojenyhdistys järjestää toukok. 20—21 p:nä Kemin seurakuntatalossa tavanmukaiset esitelmäpäivät, alkaen lauantaina klo 18. Opas asemalla. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

OULUN kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät ovat toukok. 27—28 p:nä alkaen klo 19 kuurojen talolla. Toimittaja Rurik Pitkänen esitelmöi ja Aleksi Savolainen lupautuu ja tuo elokuvat ulkomaan matkansa valaisemiseksi. Tervetuloa Oulun yliopistokaupunkiin.

MIKKELISSÄ pidetään kirkkopäivät toukok 27—28 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 seurakuntasalissa. Toivomme kaikkien omien pappiemme silloin voivan saapua Mikkeliin, samoin Meri Kruhsen. Mikkeliläisistä odotamme hiippakuntamme piispaa ja seurakuntamme pappeja. Ja tietysti myös oma rakas vanha kunnon rovastimme saapuu keskuuteemme.

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistys järjestää esitelmä- ja kirkkopäivät Haapajärvellä kesäk. 3—4 p:nä. Lauantaina on esitelmäpäivät seurakunnan talossa klo 18. Puhujana Matti Kattainen Tampereelta. Sunnuntaina on kirkkopäivät kirkossa klo 12, sen jälkeen jatketaan seurakuntatalossa. Rovasti Heikki Hyvärinen Oulusta on lupautunut. Tervetuloa Haapajärvelle.

KYMENLAAKSON Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään kesäk. 3—4 p:nä Elimäen Raussilassa rouva Turkian talossa. Puhujiksi lupautuneet toimittaja Pitkänen ja rouva Ahonen. Sunnuntaina puhuvat pastori Väätäinen ja hra Aaro Voimala. Hauskaa ohjelmaa, arvontaa ja leikkiä. Kaikki tervetulleita. Autoja lähtee Kouvolasta Raussilaan klo 12.30 ja 16.15. Elimäeltä 14.40 ja 17.00.

LAHDEN kuurojen Naiskerho järjestää kesäjuhlan kesäk. 4 p:nä Lahden yhteiskoululla, alkaen klo 13. Tervetuloa runsain joukoin Lahteen.

IMATRAN kuurojen kesäjuhlat pidetään kesäk. 4 p:nä, alkaen klo 14 Voimalaitoksen ruokalassa Imatrankoskella. Elokuvanäytös. Puhujana toimittaja Pitkänen.

SALON seudun Kuurot järjestää esitelmätilaisuuden Salon Raittiusyhdistyksen talossa Muurlantie 2 sunnuntaina kesäk. 11 p:nä, alkaen klo 12 hyvällä ohjelmalla. Puhujaksi tulee toimittaja Rurik Pitkänen ym. Tervetuloa.

JOENSUUN seudun Kuurot r.y:n esitelmäpäivät pidetään kesäk. 10—11 p:nä Niinivaaran kansakoululla. Ohjelma alkaa lauantaina klo 18 ja jatkuu sunnuntaina klo 11. Rva Katri Pitkänen on luvannut pitää hartaushetken. Puhujiksi pyydetään myös rvat Kirsti Ahonen ja Elise Jaakkola.

Kuurot, pitäkää mielessänne tämä tilaisuus ja saapukaa suurella joukolla rikasohjelmaiseen juhlaamme. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

HELSINGIN kuurojen kesäkoti Sökössä järjestää 5-vuotisjuhlansa sunnuntaina kesäk. 11 p:nä klo 14 vaihtelevalla ohjelmalla. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

SAVONLINNAN Kuurot r.y. järjestää kesä- ja hartauspäivät kesäk. 17—18 p:nä Hirvaslahden kesäleirikodissa. Siellä on odottamassa saunanlöylyt ym. hauskaa. Sunnuntaina pitävät puheita past. Väätäinen, rva Katri Pitkänen ja toim. R. Pitkänen ym. Ottakaa mukaanne viltti, lakanat ja peseytymisvälineet.

Kokoonnutaan lauantaina 17 p:nä Puistokadun kansakoulun viereiseen puistoon, josta lähdetään linja-autolla kesäkotiin. Tervetuloa.

KAINUUN Kuurot r.y. järjestää esitelmäpäivät heinäk. 8—9 p:nä Kajaanissa. Lähemmin kesäkuun numerossa.

KOKKOLAN Kuurojen Yhdistys järjestää kesäjuhlat heinäk. 8—9 p:nä. Lähemmin kesäkuun numerossa.

Merkkipäiviä

Rovasti VERNERI LOUHIVUORI

75-vuotias

Kuurojen vaikutusvaltaiset ystävät kuulevien joukossa ovat harvinaisia. Heitä toki sentään on ja heidän vaiheitaan myös hiljaisuuden maailmas-

sa seurataan — ja siunataan. Rovasti Verneri Louhivuori, joka toukokuun 31 päivänä täyttää 75-vuotta, on ystävä, jota kuurojenkin joukossa kiitollisena muistetaan hänen merkkipäivänään. Kotimaa-lehden toimittajana rovasti Louhivuori on kosketellut monia kuuroille läheisiä asioita. Hän se Sepän pakinassa alasimeltaan taisi takoa ensimmäisen mutterin kuurojenpappien autoihinkin, ja neljännen kuurojenpapin saamiseksi kuin kuurojenpappien nostamiseksi samalle tasolle kuin muut papit hän on kirjoittanut monet sydämellisen suorasukaiset ja asialliset kirjoitukset. Rovasti Louhivuoren ollessa Helsingin seurakuntien diakoniajohtajana perustettiin Helsinkiin

maamme ensimmäinen kuurojensisaren virka. Seurauksena tästä oli, että Suomesta on kehittynyt edelläkävijämaa kuuroja koskevan seurakuntadiakonian alalla ainakin Pohjoismaissa. Siitä, että kirkko on huomannut kuurot täysiarvoisiksi jäsenikseen, saamme olla kiitollisia rovasti Louhivuorelle. Helsingin kuroilla on syytä kiittää häntä myös siitä, että hänen rohkaisullaan ja käytännöllisellä avullaan Helsingin yhdistys viisi vuotta sitten hankki kesähuvilan Sköstä. Helsingin kuuroille suorittamiensa arvokkaiden palvelusten vuoksi yhdistys kutsui rovasti Louhivuoren kunniajäsenekseen, kun hän täytti 70 vuotta.

Samalla kun hiljaisuuden kansa kiittää Jumalla rovasti Louhivuoresta, hänelle toivotaan jatkuvaa Jumalan siunausta.

VIIME kuun 21 p:nä täytti maanvilj. *Toivo Kaukiainen* Haminan Myllykylässä 50 vuotta. Aikaisemmin eli 19 p:nä kävi suuri joukko kuuroja juhlimassa päivän sankaria. Varsinaisena syntymäpäivänä jatkui juhlinta, mukana osa kuuroista ja melkein koko kylän väki. Kaikki muistivat juhlittavaa hyvillä ja tarpeellisilla lahjoilla. Puheita myöskin pidettiin päivänsankarin kunniaksi. Toivotamme jatkuvaa menestystä.

75 VUOTTA täyttää maanviljelijä *Matti Savisaari* Alavudella toukokuun 5 p:nä.

70 VUOTTA täyttää toukok. 8 p:nä rouva *Anna Kulmala* Kiikassa. Hän on syntynyt Inkerinmaalla Lempaalan puolella. Kävi Kuopion kuurojenkoulun, tuli myöhemmin Kiikkaan taiteilija Talvian kotiapulaiseksi. Solmi avioliiton puuseppä Frans Kulmalan kanssa ja perustivat yhdessä oman kodin Kiikan Kiimajärvelle. Anna-rouva on innokas virkkaamaan pitsiliinoja, myyden niitä ansiokseen. Tyrvään Kuurojen Yhdistystä hän usein muistaa lahjoituksillaan ja käy säännöllisesti yhdistyksen kokouksissa. Hyvin ansaittua vanhuudenlepoaan Anna-rouva viettää Kiikan vanhainkodissa. Yhdymme onnittelemaan merkkipäivän johdosta ja toivomme pitkää, valoisaa elämän iltaa.

80 VUOTTA täyttää Kannuksessa työmies *Eerik Fritjof Korpela* 27 p:nä toukokuuta. Hän on syntynyt Kannuksessa ja käynyt Pietarsaaren suomenkielisen kuurojenkoulun. Hän on Kokkolan kuurojenyhdistyksen uskollinen monivuotinen jäsen ja yhdistys onnittelee häntä merkkipäivän johdosta.

60 VUOTTA täyttää toukok 29 p:nä rouva *Ruth Saarinen* os. Ekman Vaasassa.

60 VUOTTA täyttää kesäk. 1 p:nä *Helvi Neste* Vaasassa.

80 VUOTTA täyttää kesäk 3 p:nä neiti *Liisa Perälä* Vaasassa.

50 VUOTTA täyttää kesäkuun 3 p:nä rouva *Toini Kostiainen* os. Laitinen Ruokolahden Sikiölässä. Yhdymme onnitteluihin.

Henkilökohtaista

Sydämelliset kiitoksemme Kuurojen Liitolle, Yhdistysten Tuki r.y:lle, yhdistyksille ja yksityisille yhdistyksemme 75-vuotisjuhlassa osoitetusta huomaavaisuudesta, lahjoista kukista ja sähkeistä.

Turun Kuurojenyhdistys r.y.

Sydämelliset kiitokset kuuroille ja kuuleville ystäville, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Aleksanteri Virtanen

Sydämellinen kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua 50-vuotispäivänäni. *B. Ahlbäck*

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

66. vuosikerta 1961

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Runo Savisaari, Ragnar Th. Ostman.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1961 kotimaassa ja Pohjoismaissa 800:—, ulkomaille 1000:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:-. Kuolinilmoitukset 500:-.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia

Sormiaakkoskortteja

Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

kuurojen hyväksi

Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—

Myyjiä otetaan
20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 400:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 200:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 300:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 300:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 100:—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirto 6825

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 300 mk kpl.
Niitä saatte asiamiehiltä yhdistyksissä ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

TURKU 3
Sirkkalank 8a B 12
Elias Savisaari

Tilatkaa vuodeksi 1961 — Prenumerera för år 1961 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 66 — 65 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Runo Savisaari, Ragnar Th. Östman.

Tilaushinnat:
800:— koko vuodelta. Ulkomaille 1000:—.Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 400 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Aura Ahlbäck, Runo Savisaari, Ragnar Th. Östman.

Prenumerationspris:
700:— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 1000:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 400 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och föreskråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

URHO KIERIMO
päätoimittaja — huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri — red.sekreterare

ULLA-BIRGITTA LAINE
svenskspr. redaktör

Oy SURDUS Ab — 1961